

Grammens Tidende

24.10.97

I denne spalten. Men skriv kort, og gå
 inn og adresse til redaksjonen.
 og/eller omredigere innlegg. Brev

Fredag 24. oktober 1997

15

Hyldest til Hamsun

Jeg var syv år da krigen brøt ut. Levde min barndom med nazi-Norge. Når så krigen sluttet var jeg blitt 12 år og hadde absolutt et negativt inntrykk av personen Knut Hamsun, landsforræderen – nazisten.

Derfor har jeg aldri lest noen av hans bøker, bare de fire store + Sigrd Undseth, Amalie Skram m/ flere. Så kommer TV-serien om Knut Hamsun og mitt bilde-inntrykk av ham snur seg 180 grader. For et fantastisk menneske. Hvilke skjulte talenter for meg. Han var et ærlig menneske med dyp innlevelse, et liv som fattiggutt på Hamarøy. En tragedie. Sultet seg gjennom tiden i København. Ble ikke anerkjent som den fremragende forfatter han var i Norge, men av kulturnasjonen Tyskland. Det var Tyskland som ga ham det han ble nektet av forståelse på i Norge (molbolandet over alle).

TV-serien og mennesket Knut Hamsun trollbinder meg. Jeg må se både sendingene torsdag og reprisen på søndag.

Han ble etter krigen – som en gammel mann – behandlet som en uten menneskeverd. Denne fine, sarte og følsomme sjel, men så sterk og bestemt, ble sendt via gamle hjemmet til psykiatriens høyborg i Oslo, Psykiatrisk Klinikk. Hvilken skjebne. Gammel, syk og sliten, men ville dog selv bli behandlet som alle andre nazister – bli siktet og tå sin dom. Dette ble en håpløs kamp – staten og psykiater-

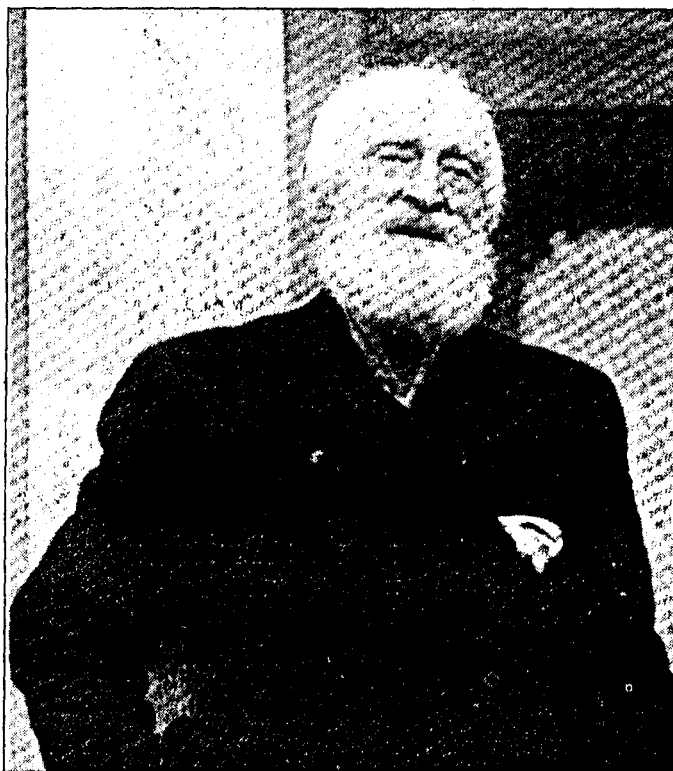
nes enevelde, mot denne kjempende, utslitte personlighet Knut Hamsun.

TV-serien er mer enn be-
 tegnende, den griper inn i
 hjerteroten på en. Dommen
 ble av datidens mest aner-
 kjente rettspsykiatere; «ikke
 tilregnelig – med nedsatte
 sjelsevner» – sa de – de klo-
 ke – og så går forfatteren
 Knut Hamsun bort og skri-
 ver nok en fantastisk bok:
 «På gjengrodde stier». Da
 kan man virkelig undres om
 hvem som hadde varige,

svekkede sjelsevner?

Knut Hamsun fikk Nobel-
 prisen i litteratur fra Sveri-
 ge. Hadde Norge bstemt der
 også, ville kanskje ikke den
 store, mektige, sterke og føl-
 somme norske forfatter
 Knut Hamsun fått den hel-
 ler? TV-serien går dessverre
 mot slutten nå. Synd – men
 den blir vel sendt om igjen
 senere. Den har vært en
 vekker – og tatt bort «stråle-
 glansen» av psykiatere – og
 gitt den til Knut Hamsun!

Ellen Gudvangen

ARKIVFOTO

Den aldrende Knut Hamsun var så visst tilregnelig og med sine sjelsevner i behold, mener innsenderen.